

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах розвитку та ускладнення ринкових відносин, що супроводжуються негативним впливом наслідків світової фінансової кризи, ставляться нові вимоги до рівня управління фінансами підприємства. Перед керівниками постають важливі завдання щодо пошуку ефективних методів управління, які б зменшили негативний вплив зовнішніх та внутрішніх чинників і забезпечили адаптацію діяльності підприємств до нових умов господарювання. Однією з ефективних систем управління на сучасних підприємствах є система фінансового контролінгу, яка забезпечує інтеграцію окремих функцій фінансового управління, зокрема таких як прогнозування, планування, контроль і аналіз, у єдиній системі та прозорість процесу отримання результатів.

Мета навчального посібника – розкрити теоретичні знання та методичні підходи до організації стратегічного та оперативного контролінгу фінансово-економічної діяльності підприємства. Зокрема, вирішено такі основні завдання: викладено теоретичні засади фінансового контролінгу, його функції, завдання та місце в системі управління. Охарактеризовано основні об'єкти фінансового контролінгу, висвітлено особливості організації стратегічного фінансового контролінгу, розкрито методику формування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансового контролінгу. Викладено методику та інструментарій: аналізу безбитковості діяльності підприємства, організації бюджетування і бюджетного контролю, здійснення контролінгу за центрами фінансової відповідальності, оцінювання ефективності прийняття управлінських рішень, ефективності фінансово-економічної діяльності підприємства та системи мотивації.

Вивчивши теоретико-методологічні положення, викладені у посібнику, фахівець повинен знати: суть, мету і завдання фінансового контролінгу в системі менеджменту підприємства, об'єкти фінансового контролінгу, методи прогнозування поведінки витрат як основного об'єкта контролінгу, методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції, порядок формування бюджетів та здійснення бюджетного контролю, організацію управління за центрами відповідальності й методи трансферного ціноутворення в системі фінансового контролінгу, організацію контролінгу інвестиційних проєктів й операційних управлінських рішень, порядок оцінювання ефективності фінансово-економічної діяльності та методи стимулювання і мотивації виконання завдань, особливості та методи стратегічного фінансового контролінгу.

Навчальний матеріал у посібнику викладено відповідно до положень законодавчих актів та нормативних документів щодо організації фінансової діяльності та формування фінансової звітності підприємств України.

Навчальний посібник підготовлено відповідно до навчальної програми вибіркової дисципліни “Фінансовий контролінг”.

Автори висловлюють щире подяку рецензентам – докторові економічних наук, професору І.Й. Яремку, кандидату економічних наук, доценту М.Р. Тимощук за висловлені слушні зауваження, врахування яких сприяло покращанню висвітлення навчального матеріалу і структури посібника.

Будемо також вдячні науковцям, викладачам, фахівцям-практикам за конструктивні зауваження.